

INFORMATĪVS MATERIĀLS SABIEDRĪBAI

par rīcību rūpnieciskas avārijas gadījumā un paredzētajiem aizsardzības pasākumiem

AS „VIRŠI-A” akcīzes preču noliktavā „Avoti”,

„Avoti”, Aizkraukles pagastā, Aizkraukles novadā, LV-5105

Šī materiāla mērķis ir informēt AS „VIRŠI-A” akcīzes preču noliktavas „Avoti” apkārtnē dzīvojošos iedzīvotājus un tuvumā izvietoto uzņēmumu darbiniekus par iespējamo apdraudējumu un nepieciešamo rīcību avārijas gadījumā noliktavā. Informatīvais materiāls izstrādāts 2023. gada maijā atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumu Nr. 131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” 69. punkta un 7. pielikuma prasībām. AS „VIRŠI-A” apliecina, ka akcīzes preču noliktavā „Avoti” piemēro minēto noteikumu prasības un to, ka uzņēmums ir iesniedzis iesniegumu par bīstamajām ķīmiskajām vielām Valsts vides dienestā, kā arī rūpniecisko avāriju novēršanas programmu – Vides pārraudzības valsts birojā, civilās aizsardzības plānu – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā. Iepazīties ar rūpniecisko avāriju novēršanas programmu un civilās aizsardzības plānu var AS „VIRŠI-A” akcīzes preču noliktavā „Avoti”, iepriekš saskaņojot vizīti ar noliktavas vadītāju Jāni Ieleju, rakstot uz janis.ielejs@virsi.lv vai zvanot uz tālr. nr.: 26 447 727.

Objekta darbības raksturojums

AS „VIRŠI-A” akcīzes preču noliktava „Avoti” darbojas kopš 2000. gada. Akcīzes preču noliktavā pārkrauj un uzglabā dīzeļdegvielu, benzīnu, biopiedevas, krāsvielas (dīzeļdegvielas marķierus), degvielas piedevas. Ar vagoncisternām piegādā un dzelzceļa estakādē pārkrauj uzglabāšanai dīzeļdegvielu un benzīnu. Krāsvielas un degvielu funkcionālās piedevas piegādā iepakotas mucās. Savukārt biopiedevas var piegādāt gan ar dzelzceļa, gan auto transportlīdzekļiem. Degvielu ar piedevām no noliktavas izved ar auto transportlīdzekļiem – vajadzīgo kvalitāšu degvielas uzpilda autocisternu uzpildes punktā. Degvielu un piedevu plūsmas nodrošina sūkņu un cauruļvadu sistēma. Starp piegādi un izvešanu no noliktavas degvielas un biopiedevas uzglabā līdz 20 dažādu tilpumu un veidu virszemes rezervuāros – rezervuāru kopējais tilpums ir 7550 m³.

Bīstamie ķīmisko vielu maisījumi, kas objektā var izraisīt rūpniecisko avāriju

Dīzeļdegviela:

3. bīstamības kategorijas, bezkrāsains vai dzeltenīgs, gaistošs šķidrums ar raksturīgu ētera (saldenu) aromātu. Uzliesmojošs šķidrums, tvaiki ir smagāki par gaisu un var radīt eksplozīvu maisījumu vidi. Dīzeļdegviela kairinoši iedarbojas uz ādu, acīm, degunu un rīkli, ieelpojot var izraisīt reiboni, galvassāpes, nelabumu un bezsamaņu. Norīšanas gadījumā var izraisīt ķīmisko

pneimonītu. Dīzeļdegviela ir vieglāka par ūdeni, noplūdes gadījumā pārklāj ūdens virsmu un bloķē gaisa apmaiņu, ir toksisks ūdens organismiem un var izraisīt ilgstošu, nelabvēlīgu ietekmi uz ūdens vidi.

Benzīns:

1. bīstamības kategorijas, bezkrāsains, viegli gaistošs šķidrums ar naftas ogļūdeņražiem raksturīgu aromātu. Šķidrums ir īpaši viegli uzliesmojošs, tvaiki ir smagāki par gaisu un noteiktās koncentrācijās var radīt eksplozīvu maisījumu vidi. Var kairināt ādu. Ieelpojot lielas tvaiku koncentrācijas, rodas narkotisks efekts – galvas sāpes, reibonis un miegainība. Norīšanas gadījumā var izraisīt ķīmisko pneimonītu. Benzīns ir vieglāks par ūdeni, noplūdes gadījumā pārklāj ūdens virsmu un bloķē gaisa apmaiņu, ir toksisks ūdens organismiem un var izraisīt ilgstošu, nelabvēlīgu ietekmi uz ūdens vidi.

Bīdināšana un rīcība rūpnieciskās avārijas gadījumā

Rūpnieciskās avārijas gadījumā akcīzes preču noliktavā tiks iedarbināta trauksmes sirēna, kā arī izsaukts Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests. Dzirdot uzņēmuma teritorijā ieslēgtu trauksmes sirēnu, pievērsiet uzmanību notiekošajam uzņēmuma virzienā un netuvojieties objektam! Rīkojieties atbilstoši situācijai un saskaņā ar zemāk norādītajiem ieteikumiem. Apziņošanu ar skaļruņiem un/vai papildus

informāciju var sniegt operatīvo dienestu pārstāvji.

Sliktākajā rūpnieciskās avārijas gadījumā **bīstama riska zona nesasnies ne iedzīvotājus, ne kaimiņu uzņēmumu darbiniekus**, tomēr naftas produktu tvaiki vai degšanas aromāts var būt sajūtams un izraisīt veselības traucējumus.

Rīcība atrodoties telpās: saņemot brīdinājumu par ugunsgrēku vai naftas produktu tvaiku izplatību, aizveriet un noblīvējiet logus, durvis, ventilācijas lūkas un dūmvadus, izslēdziet ventilatorus un kondicionierus. Ejiet uz telpu, kas atrodas virs zemes līmeņa un kurai ir vismazāk atveru uz ārpusi. Drošās telpas atstājiet tikai pēc operatīvo dienestu pārstāvju paziņojuma saņemšanas.

Rīcība atrodoties ārpus telpām: sajūtot izteiktu naftas produktu un/vai deguma aromātu, meklējiet patvērumu tuvākajā ēkā. Ja tas nav iespējams, steidzīgi dodieties projām no bīstamās zonas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš Jums pūstu no sāniem), informējiet citus par bīstamajiem apstākļiem. Ja Jums ir apgrūtināta elpošana, samērcējiet jebkuru gaisa caurlaidīgu audumu ūdenī un elpojiet caur to. Ja tas nav iespējams, centieties aizmūrēt elpu vai veikt īsas, seklas ieelpas. Ja jūtat veselības stāvokļa pasliktināšanos, griezieties tuvākajā medicīnas iestādē vai izsauciet Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu, zvanot **113 vai 112**.